

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÐ

Från Riksdagsförvaltningen
2026-03-04
Besvaras senast
2026-03-11 kl. 12.00

Till sjukvårdsminister Elisabet Lann (KD)

2025/26:565 Tillsyn av privata IVF-kliniker

I början av året kunde *Kalla fakta* avslöja hur en av landets största privata IVF-kliniker under minst ett års tid sålt ett olagligt test till patienter. Deras granskning visade även hur företaget marknadsfört ”revolutionerande” tester och behandlingar som i själva verket saknar vetenskapligt stöd. Av 27 kvinnor som *Kalla fakta* varit i kontakt med uppger 18 att deras patientjournaler inte korrekt återger vad de varit med om. Flera tidigare patienter på företaget vittnar om vårdskador, hormondoser som överstiger etablerade rekommendationer, smärtsamma ingrepp, akuta sjukhusbesök och embryon som försvunnit. En standardbehandling kostar ca 50 000 kronor, och ett enda tillägg kan kosta 25 000 kronor utöver det.

Efter att Inspektionen för vård och omsorg (Ivo) mottagit ett stort antal anmälningar inledde myndigheten en större granskning av det granskade företags verksamhet. Men i många fall resulterar inte anmälningar till Ivo i någon insats från myndigheten. I november 2025 presenterade Riksrevisionen en granskning som pekar på betydande brister i Ivos hantering av klagomål. Den genomsnittliga handläggningstiden ligger nu på över 23 månader, trots att myndighetens eget mål är att ärenden ska avgöras inom nio månader. Det betyder att patienter som utsatts för vårdskador i många fall tvingas vänta närmare två år på besked. Riksrevisionen bedömer att situationen äventyrar såväl patientsäkerheten som rättssäkerheten. När klagomålssystemet inte fungerar handlar det inte bara om administrativa brister – det undergräver patienternas förtroende och riskerar att skada tilliten till vården i stort.

Ivos bedömningar baseras till stor del även på läkarens journaler. Om journalerna är felaktiga, som en stor del av patienterna från det granskade företaget uppger, riskerar ärenden att läggas ned utan vidare uppföljning. Dessutom tittar Ivo endast på det enskilda ärendet och inte på helhetsbilden. Det innebär att upprepade anmälningar mot samma klinik eller läkare inte vägs in.

Med anledning av detta vill jag fråga sjukvårdsminister Elisabet Lann:

Vilka åtgärder avser ministern att vidta för att stärka Inspektionen för vård och omsorgs tillsyn, så att upprepade och allvarliga anmälningar mot samma IVF-

.....

Linda Utterberg